

26.5-17

Till Herr Polismästaren.

P.M.

angående Socialdemokratiska ungdomsklubben Reväls möte torsdagen den 24 innevarande mej, hvilket möte hölls i nr 17 S:t Paulsgatan.

Undertecknad, som bevistade detta möte, fick först kännedom om detsamma af en konstapel från 5:te distriktet, hvilken åter i sin tur sade sig fått vetskap om detsamma af konstapel Almé i 7:de distriktet. Senare blef jag i tillfälle att läsa annonsen, hvori medlemmar af polisföreningen Kamraterna inbjöds till mötet. Ehuru jag dels var nyfiken och dels intresserad af att få höra hvad personer med ungdomsklubbens samhällsåskådning hade att säga om polisen, var det dock ej min mening att besöka mötet i fråga. Mellertid då jag på kvällen per velociped åkte på väg från Katrina till Maria åkte jag afsiktligt S:t Paulsgatan för att få se om det var detektivbevakning i närheten af möteslokalen. På S:t Paulsgatan sammanträffade jag med en detektivkonstapel och konstaplarna Olsson och Cedergård. Då de båda senare ämnade gå in på mötet följde jag också med.

Mötet, som var utlyst till kl. 8:15 em., började straxt efter $\frac{1}{2}$ 9. Klubbens ordförande, Nyström, öppnade mötet och uppläste ett förslag till dagordning, som bl. a. innehöll en punkt "Diskussion", hvilket förslag bifölls. Omedelbart efter mötets öppnande sjöngs Internationalen och straxt efter det ett par nya medlemmar inröstats sjöngs Kamratsången. Punkten Diskussion innebar ämnet för hvilket vi besökte mötet. Detta ämne inleddes af klubbens ordförande, hvilken redan från början förklarade att han skulle vara saklig i största utsträckning. Detsamma uppmanade äfven den för mötet utsedda ordföranden, expeditör Aug. Karlsson, eventuella talare att vara. I samband härmed vill jag nämna, att vi tre polismän, som bevistade mötet, kommo öfverens, att därest ej mötet blefve sakligt och anständigt vi då skulle lämna lokalen.

Nyström började sin inledning med att göra gällande, att polisen i fråga om demonstrationsmöten var partisk till nackdel för arbetarklassen. Talaren sade sig ha i friskt minne hurusom publiken från en guldkog under unionskrisen år 1905 ställde upp och i ordnat tåg marscherade fram å gator och allmänna platser företrädde af fyra polismän. Tåget var ej anmält till polisen och ej heller hade begäran gjorts att få tåga. Då fanns förståelse hos polisen. Talaren gick därefter in på senaste händelserna och för-

menade att polisen härunder uppträdt brutalt och hänsynslöst vid arbetarnas hungerdemonstrationer. Han ville veta roten till detta, om det berodde på order från det högre befälet eller om polismännen ändock vore brutala. Ty det vore ovedersägligt att en del polismän hade uppträdt obalanserat och besinningslöst, ett sannskyldigt nöje. Han ville göra gällande att polismännen ansågo det vara nödvändigt, att vara hårda och brutala för att vinna gunst och befordran. I samband härmed nämnde ^{han,} att han sedan längre tid tillbaka kände flera befälspersoner, hvars knappa intelligens och skolkunskap var ett bevis för, att andra egenskaper än intelligens skaffat dem befordran, mest troligt brutala handlingar. Han sade sig främst vilja åt de civila - "sådana med brickan under rocken" - och ridande polisen, hvilka senare uppträde precis som ryska kosackerna gjort. Han sade sig helt nyligen sammanträffat med en rysk dam, hvilken berättat att svenska ridande polisen går till väga alldeles som kosackerna, ty kosackerna gjorde ej heller annat än red in på folkmassorna och slog med piskor o.d. Han ville dock ej på långt när göra gällande att alla polismän vore lika svåra.

Mötesdeltagarnes marsch från Hornsbergs hage för kort tid sedan framtog talaren såsom exempel. Tåget hade gått tyst och stilla, visserligen i ordnade led, då utan föregående varning ridande polisen red in i folkmassan och började bearbeta dem samma. Han trodde att ett annat tillvägagångssätt varit möjligt från polisens sida, ett tillvägagångssätt som ändock ledt till åsyftat resultat - upplösning af tåget, utan att ha framkallat stenkastning med ty åtföljande häktningar m.m. Han framtog äfven andra exempel från polisens sida, till hvilka han varit åsyna vittne.

Vidare nämnde Nyström, att han talat med en poliskommissarie från Söder därvid han under samtalaet frågat kommissarien om han trodde, att man kunde g-ö-r-a revolution? Revolutionen behöfver ej göras, den kommer af sig själf. Och vid det psykologiska ögonblicket ha vi blott att följa med.

Andra talaren hette Axel Johansson, som först anmärkte på att Nyström i sitt inledningsanförande gifvit polisen alldeles för mycket rosor. Talaren gjorde gällande att polisen enbart var ett redskap åt öfverklassen emot arbetarklassens intressen. Han framdrog såsom bevis för sina påståenden några exempel från de s.k. Hungerdemonstrationerna från Söder. En hel del polismän hade härvidlag visat ^{sig} mycket råa och brutala mot såväl kvinnor och barn. Polisen gick fullständigt blint till väga, ja, så blint t.o.m. att om polishustrur funnits bland de kvinnor, som vid tillfället

vore ute för att skaffa mat till hemmet, kunde det ha hänt, att äfven dessa blifvit misshandlade af rasande polismän. Talaren sade, att han till följd^{af} att han åsett en hel del brutala handlingar af polismän sedan gammalt var mycket hatiskt stämd mot polisen. Han fann i senaste händelserna att polisen utvecklats sig undan för undan sedan 15 år tillbaka. Han menade att polisen *nu* var svårare än vid Jakobstorg år 1902.

(Talaren var visserligen frän i sitt anförande mot polisen, men var likväl fullt saklig och försiktig med sina ord.)

Ytterligare ett par tre talare hade ordet och i kortare ord underströko hvad föregående talare sagt. En af talarna nämnde såsom något märkligt, att Sverges polis och synnerligast Stockholms var känd för den mest brutala af alla nationers polis.

På ordförandens upprepade fråga om det ej var någon af de närvarande polismännen som ville yttra sig, begärde undertecknad ordet. Jag framhöll till en början att det ej var min mening, att besöka mötet och att jag följaktligen ej heller var beredd att yttra mig. Det var emellertid några yttranden, som drifvit mig att begära ordet. Jag framhöll först såsom grundfalskt ~~att~~ talarnes påståenden, att vi polismän på något sätt sträfvade efter att vid de pågående hungerdemonstrationerna bli betraktade såsom ena parten och de demonstrerande massorna den andra. Beträffande de af talarne påtalade rekryteringsförhållandena af polisen sade jag, att det ej fanns något bevis för att det skulle blifva bättre därest polisen rekryterades från annat håll än från regementena, hvilket talarne anmärkt på såsom orsak till att polisen stod så brutal och oförstående emot arbetarklassens ställning i samhället. Gent emot påståendet att polisen vid senaste händelser gått för aggressivt till väga framhöll jag, att till mig berättats af polismän och af andra, som varit närvarande, att polisen i intet enda fall tillgripit sablarna eller våld förr än stenkastning eller våldshandlingar mot polisen först börjat. Hvarför polismännen då tillgrepo våld vore främst af själfbevarelsedrift. Jag framdrog mig härvid själf såsom exempel och sade, att om någon kastade sten på mig, så kan ni vara vissa om, att jag med sabeln eller det bästa annat jag hade till hands skulle slå till en sådan, och jag skulle slå till ordentligt. Och jag tog vidare såsom exempel, att säkerligen skulle alla i salen närvarande, som på ena eller andra sättet blefvo öfverfallna, också af själfbevarelsedrift, därest tillfälle erbjöd sig, försvara sig och slå tillbaka. Det var främst själfbevarelsedriften, som gjorde att polismännen liksom andra människor tillgrep våldshandlingar då desamma behöfde försvara sig.

Jag framhöll vidare att jag väntat, att talarna, som klandrat polismännen, också samtidigt skulle gifva några direktiv huru de på annat sätt skulle uppträda. Tänk er själfva i en polismans ställning och hur ni då skulle handla och säg detta.

Nyström som åter yttrade sig sade bl. a., att då han ej var polisman var det gifvetvis svårt för honom att gifva några direktiv huru polismän skulle uppträda, men han trodde, att sätt och system skulle finnas, som vore bättre och ändamålsenligare än de nu vanligtvis användas. Han sade vidare att han visserligen en gång för alla bestämt sig för, att ej begå våld mot någon människa, men ville han nu säga, att om han blefve anfallen så skulle nog äfven han af själfbevarelsesdrift taga till våld för att försvara sig.

Konstapel Olsson yttrade sig härefter och inledningsvis framhöll, att polisen får skuld för så ^{godt} som allting. Man måste dock komma ihåg, att polisen endast har att följa gällande lagar och författningar. Är en lag till misshag så se till att den blir ändrad i stället för att bara klandra polisen. Han framhöll några exempel på, att polisen också gjorde annat än bara anhöll personer. Exempelvis då den toge hand om sjuka personer. Då får polisen beröm. Men om polisen kommer för att anhålla någon då ^{får} den vanligtvis bara klander, trots det att den såväl i ena som andra fallet blott gör sin tjänst. Olsson nämnde också några exempel på, att personer ibland försvårade polisens arbete utan att dessa personer visste hvad saken gällde. Han påpekade att folk hade skräck för polisen, alldenstund såsom icke förvånansvärt, ~~att~~ folk målade ut polisen såsom en förskräcklig företeelse. Så exempelvis då föräldrar förmanade sina barn genom att säga, "Akta dig så att inte polisen kommer och tar dig." Han påpekade också, att då polisen kommer med anmärkningar emot personer från öfverklassen så möttes polisen äfven då med ovilja och hårda ord.

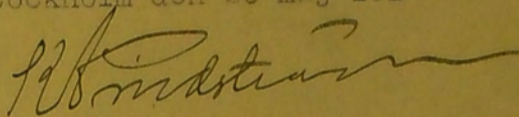
Efter Olsson yttrande hade Johanson och Nyström åter ordet. Nyström yttrade härvid, att beträffande demonstrationståget från Hornsbergs hage och de direktiv han blifvit uppmanad att göra huru polisen då bort uppträda, ville han nu säga, att polisen kunde ha ställt upp i kedja tvärs öfver gatan, och han var öfvertygad om att alltid fanns det någon polisman, som var så pass talare att han kunde taga ordet och tala om att gatan var afstängd och att polisen hade order att skingra demonstrationståget samt att det följaktligen ej var någon idé att fortsätta, alldenstund ståget ändock skulle skingras.

Ordföranden för mötet gjorde till sist en kort resumé af mötet samt uttalade nyttan af dylika möten.

Såsom totalintryck af hela mötet vill jag säga, att diskussionen var mycket saklig och sansad och att ej något anmärkningsvärt i något hänseende förekom. Någon politik i egentlig mening förekom ej. Visserligen hade klubbens talare en radikal anstrykning, men, som sagt, någon egentlig politik hördes ej af. Och vi båda konstaplar, som yttrade oss, höllo oss därvid fullständigt utanför politiken. Den ensidighet och oförståelse för polismännens ställning, som i början af mötet framlyste från samtliga talare visade sig på slutet vara en helt annan.

Mötesdeltagarnas antal voro omkring 60, däraf c:a en fjärdedel voro damer. Vi spejade fåfängt efter någon å mötet, som var yngre än 20 år. Däremot fanns knappast någon, som var öfver 35 år. Publiken var för öfrigt välklädd och städad.

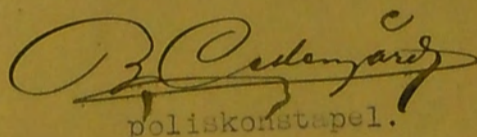
Stockholm den 26 maj 1917

poliskonstapel.

Undertecknad, som var närvarande å ofvannämnda möte, hade infunnit mig af ren nyfikenhet för att höra arten af klandret och agitationen mot polisen. Jag yttrade mig ej någon gång under diskussionen. Hvad som tilldrog sig under mötet får jag i tillämpliga delar samstämma ^{med hvad} konstapel Lindström ofvan relaterat.

Stockholm den 26 maj 1917

poliskonstapel.